

**З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА “GAUDEAMUS”**

4. Гнатюк В. Гаївки / В. Гнатюк // – Львів: Видав. НТШ, 1909. – 267 с.
5. Гнатюк В. Колядки і щедрівки / В. Гнатюк // Етнографічний збірник Вид. Етнографічна комісія НТШ. Львів, 1914. – Т. 35 – 36. – 269 с.
6. Грица С. Мелос української народної епіки / С. Грица. – Київ: Наукова думка, 1979. – С. 36.
7. Дитячі пісні та речитативи / Упор.: Г.В. Довженко, К.М. Луганська. – Київ: Наукова думка, 1991. – 448 с.
8. Духнович О.В. Народна педагогія / О.В. Духнович // Історія Української школи і педагогіки: хрестоматія / Упор. проф. О.О. Любар. – Київ: Знання, 2003. – С. 200 – 205.
9. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх учбових закладів / А. Іваницький. – Київ, 1990. – 336 с.
10. Квитка К. Избранные труды: В 2 т. / К. Квитка. – Москва, 1971, 1973. – Т. 1. – 384 с.; Т. 2. – 424 с.
11. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: Зимовий цикл / С. Килимник. – Київ: АТ “Обереги”, 1994. – Кн. I. – Т. 2. – 400 с.
12. Колесса Ф. Старинні мелодії українських обрядових пісень (весільних і колядок) на Закарпатті / Ф. Колесса // Музикознавчі праці. – Київ, 1970. – С. 368 – 397.
13. Колесса Ф. Українська усна словесність / Ф. Колесса. – Львів, 1938. – 645 с.
14. Лановик М., Лановик З. Українська народна словесність / М. Лановик, З. Лановик // Підручник. – Київ: Знання-Прес, 2001. – 591 с.
15. Свавко Є. Українська етнопедагогіка в її історичному розвитку / Є. Свавко. – Київ: Наукова думка, 1974. – 152 с.
16. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу / В. Скуратівський. – Київ: Освіта, 1995. – 272 с.
17. Смоляк О. Український дитячий музичний фольклор: Підручник-хрестоматія для викладачів та учнів / О. Смоляк // Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 1998. – Вип. 1. – 80 с.
18. Смоляк О. Весняна обрядовість Західного Поділля в контексті української культури: Монографія: У 2 ч. / О. Смоляк. – Тернопіль, 2001. – Ч. 2. – 392 с.
19. Сосенко К. Різдво-Коляда і Щедрий Вечір: Культурологічні оповідки / К. Сосенко. – Київ: Український письменник, 1994. – 284 с.
20. Хай М. Музика Бойківщини / М. Хай // Родовід. – Київ, 2002. – 304 с.

Стаття надійшла до редакції 06.10.2011

УДК 78.087.68(477)

Галина П'єнтак, студентка III-го курсу музично-педагогічного факультету
Дрогобицького державного педагогічного
імені Івана Франка

**З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
“GAUDEAMUS”**

У статті частково висвітлено історію виникнення народної хорової капели “Гаудеамус” Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, короткі автобіографічні відомості про заснування хору, керівників, диригентів, огляд репертуару капели та досягнення на всеукраїнських і міжнародних фестивалях та конкурсах.

Ключові слова: народна хорова капела “Гаудеамус”, керівник, диригент, композитор, репертуар, твір.
Літ. II.

Постановка проблеми. Особливим напрямком народної хорової капели “Gaudeamus”, є створення творчих педагогічних засобів, формування комунікативного досвіду, різні форми організації хорової діяльності, які розвивають художньо-естетичні смаки та культуру музичного спілкування. Особливою мірою це стосується керівника хору, одним із визначальних професійних завдань якого є виконання соціокультурної місії опанування національного і світового музичного мистецтва, збагачення на цій основі духовного потенціалу молоді.

Мета статті. Мета нашого дослідження полягає у більш детальному відтворенні творчої діяльності народної хорової капели “Gaudeamus” та її керівників.

Виклад основного матеріалу. Народна хорова капела “Gaudeamus” з (лат. gaudeamus – веселімося, середньовічна студентська пісня, студентський гімн) Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, заснована в 1965 році викладачем Іжаком Василем Омеляновичем з числа студентів музично-педагогічного факультету університету. Назву “Gaudeamus” у 1980 році запропонував

З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ МУЗИЧНО- ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА “GAUDEAMUS”

завідувач кафедри диригування, заслужений діяч мистецтв України, професор Юліан Корчинський.

Їжак Василь Омелянович хоровий диригент, педагог, композитор, аранжувальник, з. п. к. України, доцент. Закінчив Львівське музичне училище (1957), Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (1964, клас диригування Михайла Антківа). У 1960 р. був прийнятий на посаду викладача кафедри музики та співів у Дрогобицький педагогічний інститут ім. Івана Франка. З 1965 р. Василь Їжак працював старшим викладачем методично-хорової кафедри музично-педагогічного факультету.

В хорі Василя Омеляновича співали кращі студенти всіх курсів, склад хору завжди був добре укомплектований як кількісно, так і якісно, репетиційна робота в хорі завжди велась на високому професійному рівні. Беручи великий за обсягом і складний репертуар, педагог прищеплював любов до хорового співу, виховував почуття національної гідності, використовуючи кращі зразки української хорової культури. Виступаючи на всіх святах, фестивалях включав до репертуару твори: Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Вербицького, С. Воробкевича, М. Лисенка, Д. Січинського, М. Леонтовича, С. Людкевич, К. Стеценка, а також власні обробки народних пісень [1, 21 – 27].

З 1968 – 1979 керівником капели стає доцент Зенон Петрович Антонішак – талановитий музикант, педагог, композитор, диригент. Закінчив диригентський відділ Дрогобицького музучилища (1959), Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (1966).

З червня 1976 року Зенон Антонішак стає викладачем кафедри методики музичного виховання, співів та хорового диригування Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. Івана Франка [3, 271]. А також паралельно з ним працював з хором хоровий диригент, педагог, доцент ДДПУ ім. Івана Франка Салій Степан Ілліч.

Як свідчать сучасники репетиційна робота в хорі проходила цікаво і насичено, співаки – учасники колективу – залюбки, з великим бажанням відвідували заняття, під орудою Зенона Антонішака з вдячністю згадують толерантність зауважень, його витримку та взаєморозуміння. У роботі завжди був дуже сконцентрований, вимогливим до якості звучання кожної хорової партії, не пропускав жодної неточності в інтонуванні.

У репертуарі студентського хору під керівництвом Зенона Антонішака були твори різні за жанром та стилем, українських та зарубіжних

композиторів, зокрема кантата “Радуйся, ниво, неполита”. Цей твір був виконаний разом зі студентським симфонічним оркестром університету, яким диригував професор Михайло Бурбан, під час святкування 130-х роковин від дня народження Миколи Лисенка. Присутній на концерті Народний артист України Анатолій Кос-Анатольський, творчість якого посідала значне місце в репертуарі хору (це і “Нова Верховина”, “Ой, коли б я сокіл”, “Коломия – місто” та багато інших), високо оцінив виконання кантати. Постійно в репертуарі хору були твори на тексти Тараса Шевченка, оскільки капела брала активну участь в щорічних шевченківських вечорах. Виконувалися твори Михайла Вербицького “Заповіт”, Дениса Січинського “Лічу в неволі”, Левка Ревуцького “Тече вода в синє море”, Євгена Козака “Думи мої”, Віктора Іконника “Сонце заходить”. Зенон Антонішак брав до репертуару твори тих композиторів, імена яких на той час були заборонені, зокрема: “Уже сонечко закотилося” Василя Барвінського, “Чуєш, брате, мій” Богдана і Левка Лепких, хоровий концерт Максима Березовського “Не отвержи мене во время старости” (з автентичним церковним текстом) [6, 29 – 33]. Також в репертуарі хору були твори Зенона Антонішака на тексти Ігоря Нижника “Краю розмаю”, “Пливе туман”, “Зоріна”, “Смерекове роздуння”, “Лелеки”, “Озерне”, “Весна”, “В братерстві великому”, обробка закарпатської народної пісні “Шуміла діброва” та багато інших. У репертуарному доробку колективу були справжні шедеври української і світової музики “Вечорниці” Петра Ніщинського, поема “Хустина” Левка Ревуцького, “Реквієм” Вольфганга Амадея Моцарта та інші. “Gaudeamus” під керівництвом Зенона Антонішака дав понад сто концертів як у Дрогобичі так і за його межами, мав низку записів на львівському телебаченні.

Наступним керівником був Голик Григорій Григорович – хоровий диригент, педагог, доцент, керував хором з 1978 по 1980 рр. Закінчив диригентське відділення Дрогобицького музучилища (1960), Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (клас Ф. Довгової, І. Небожинського) [4, 213].

З 1980 року керівником капели став Дацюк Степан Якович. Хоровий диригент, співак, педагог, заслужений працівник культури України (1999 р.), доцент (1991 р.), професор, декан музично-педагогічного факультету ДДПУ ім. Івана Франка, відмінник освіти України (2000 р.), член всеукраїнської музичної спілки (1993). Закінчив Львівське державне музично-педагогічне

З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА “GAUDEAMUS”

училище ім. Ф. Колесси (1971), музично-педагогічний факультет ДДПІ ім. Івана Франка (1974, клас диригування Ярослава Кулешка) [11, 123].

Репетиційна робота під керівництвом Степана Яковича проходить змістовно, творчо в гарній дружній атмосфері, побудована на співі а – саpella: мелодичні та гармонічні розспівки, канони. Працюючи над хоровим твором багато уваги приділяє нюансам, чіткій дикції та доброму ансамблю.

З народною хоровою капелою “Gaudeamus” співпрацюють солісти: народний артист України, професор Богдан Базеликут, заслужений працівник освіти України, професор Корнель Сятецький, заслужені працівники культури України, доценти Петро Турянський та Богдан Щурик, доценти Марія Лев, Лідія Радевич-Винницька, Ірина Кліш, Євгенія Шуневич, Микола Багрій, Мирослав Фрайт, викладачі Світлана та Галина Дицьо, Андрій Боженський та ін. Концертмейстери: Жанна Єрьоменко, Надія Липовська, Володимир Баб’як, Ірина Карвовська, Надія Шайжина, Галина Токарчук, Іван Лисик, Уляна Конарська.

Народна хорова капела “Gaudeamus” під орудою Степана Дацюка активно концертує як на рідних теренах, так і за кордоном. Учасник творчого звіту Львівщини у Національному палаці “Україна” з нагоди 10-річчя незалежності України (Київ, 2001 р.), лауреат хорових фестивалів та конкурсів, до 125-річчя “Просвіти” (Львів, 1993 р. – 2 премія), до 100-річчя від дня народження о. Северина Сапруна (Дрогобич, 1997 р.), до 190-річчя від дня народження Михайла Вербицького (Львів, 2005 р. – 1 премія) до 65-річчя університету ім. Івана Франка (Дрогобич, 2005 р.); XII і XIII музичних фестивалів університетів світу у Франції (Бельфор, 1998, 2000); VII та VIII міжнародних конкурсів “Академічна Банська Бистриця” (Словаччина, 1997, 1999 – 1 премія); міжнародних хорових конкурсів: “AD GLORIAM DEI” Польща (м. Пінчув, 2002 – 1 премія) та “Хайнувські дні церковної музики” Польща (м. Хайнувка – 2003 р.), I-го міжнародного конкурсу молодіжних хорів Польща (м. Жешув, 2004 р. – Grand Prix), Осінніх концертів духовної музики Польща (м. Гіжицько, 2004 р.), участь у міжнародних співах з нагоди святкування Різдвяної музики “Advent” в Австрії, два виступи в Українській греко-католицькій церкві св. Варвари у Відні та церкві св. Маргарити у м. Апетлон (2004 р.). [10, 8]. Концерт з нагоди 30-річчя творчої діяльності професора Свентокшиської академії імені Яна Кохановського, Януша Круля Польща (м. Кельце, 2005 р.).

У співтворчості народної хорової капели

“Gaudeamus” та хору музичного відділу Свентокшиської академії Яна Кохановського (керівник Януш Круль), камерними оркестрами Келецької філармонії прозвучав 12-ти частинний твір для хору, оркестру і солістів “Gloria” А. Вівальді у м. Кельце Польща 2005 р., та у місті Дрогобичі 2006 р. у Кафедральному соборі Пресвятої Трійці [2, 8].

Професійному росту хору сприяє участь у конкурсах та фестивалях, які відбулися протягом останнього десятиріччя. Це 42-ий міжнародний хоровий конкурс Австрія (м. Шпиталь ан дер Драу, 2005р.), 35-ий міжнародний молодіжний музичний конкурс “Молодь і музика” Австрія (Відень, 2006 р. – 1 премія серед мішаних хорів), 22-ий міжнародний хоровий конкурс імені Ф. Шуберта Австрія (м. Відень, 2006 р., диплом за найкраще виконання довільної програми). Прийняв участь у музичному фестивалі духовної музики Іспанія (м. Барселона, 2007 р.).

Хорова капела “Gaudeamus” прийняла участь у чотирьох українсько-польських міжнародних проєктах – виконання “Requiem” В.А. Моцарта (Польща, м. Кельце, 29 жовтня 2008 р.), виконання кантати “Exegi monumentum” Ромуальда Твардовського спільно з хором Університету Марії Кюрі-Скłodовської та симфонічним оркестром Люблінської філармонії (Польща, Люблін, 23 жовтня 2009 р.), а також у міжнародному фестивалі університетських хорів “Universitas cantat” (Польща, м. Познань, 2009 р.). Всеукраїнський конкурс вокально-хорового мистецтва присвячений 176-річчю Національного педагогічного університету ім. Михайла Драгоманова (м. Київ, 2010 р. диплом I-го ступення та звання лауреата). Виконання “Therese Messe” Йозефа Гайдна (Польща, м. Кельце 2011 р.).

Неодноразово “Gaudeamus” брав участь у Всеукраїнських концертах-реквіємах “Чорнобиль – молодь буде пам’ятати”, які відбулися Київському національному будинку органної та камерної музики (Київ 2008 – 2010 рр.). А нещодавно взяв участь у Всеукраїнському хоровому конкурсі присвяченому 20-річчю незалежності України (Київ 2011 р., диплом II-го ступеня).

В репертуарі колективу хорові концерти, духовні твори, літургії: Дмитра Бортнянського “Під твою милість”, “Восхвалю ім’я Бога мого з пісню”, “Да воскреснет Бог”, “На Тя Господи уповах”; Максима Березовського “Неотвержи мене во время старости”, “Отче наш”, “Господь воцарися”; Артемія Веделя “Да исполнятся уста наша”; Степана Дехтярьова “Величая, величаю Тя, Господи”; Михайла Вербицького

**З ІСТОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА “GAUDEAMUS”**

“Єдинородний Сине”, “Святий Боже”, “Алілуя”, “Отче наш”, “Хваліте Господа з небес”, “Ангел вопіє”, “Достойно і праведно єсть”; Кирила Стеценка “Милість миру”, “Благослови, душе моя, Господа”, “Літургія Св. Іоана Золото уста”; Миколи Леонтовича “Милість миру”; о. Северина Сапруна “Святий Боже”; Андрія Гнатишина “Богородиця діво радуйся”, “Богородице до Тебе”, “Вірую”; Богдани Фільц “Преславна Приснодіво”, “Достойно є”; Богдана Янівського “Отче наш”; Ромуальда Твардовського “Отче наш”. Різдвяна програма: Микола Леонтович “Щедрик”; Анатолій Авдієвський “Добрий вечір Тобі”, “Добрий вечір тобі пане господарю”; Василь Барвінський “Нова радість стала”; Олександр Яковчук “Щедрівка”; обр. Степана Стельмашука “На небі зірка”; обр. Андрія Кушніренка “Бог ся рождає”.

Обробки українських народних пісень: Микола Леонтович “Котилася зірка”; Микола Колесса “Бодай та корчмичка”; Філарет Колесса “В гаю зелененьким”; Анатолій Кос-Анатольський “Горіла липка”; Андрій Кушніренко “Місяць ясний”; Андрій Дмитрович “Дощик”; Олександр Бондаренко “Порізала м пальчик”; Микола Раков “Ой дуб, дуба”; Олександр Коломієць “Цвіте терен”; Анатолій Авдієвський “Ой там за лісочком” та інші. Оригінальні твори українських композиторів; Євген Станюкович “Заключне купало” з фолькопери “Цвіт папороті”, Леся Дичко “Лісові далі”; Ігор Шамо “Осінь” з циклу “Пори року”; Мирослав Скорик “Весна і літо”. Твори передбачені конкурсною програмою: “Gloria” Антоніо Вівальді; “Ave Maria” Хав’єра Бусто; “Sventy Boze” Януша Круля; “Gott, der Weltschopfer” Франса Шуберта; “Sing joyfully unto God” Вільяма Берда; “Os justi” Антона Брукнера, “Audite nova” Орландо Лассо. Народна хорова капела “Gaudeamus”, як правило одна серед перших виконавців творів сучасних дрогобицьких та львівських композиторів.

Студентська хорова капела “Gaudeamus”, яка є лауреатом багатьох міжнародних, всеукраїнських конкурсів та фестивалів вражає високим рівнем майстерності виконання; де є досконалий стрій, ансамбль, широка палітра динамічних відтінків, за що неодноразово була відзначена високоповажними журі, в якому працювали видатні музиканти з Англії, Австрії, США та Австралії.

Висновки. Народна хорова капела “Gaudeamus” займає провідне місце серед найкращих колективів українського хорового професійного мистецтва з гідністю презентуючи колектив на регіональних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах і фестивалях. “Gaudeamus” має багатий репертуар вітчизняної та зарубіжної класики. Значною мірою його складають твори сучасних композиторів, обробки народних пісень, високохудожні зразки духовних композицій.

1. *“Без пісень нема життя...” (до 40-річчя заснування музичного факультету Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка). / Музично-красознавчий альманах. // Упорядники: Дутчак В.Г., Карась Г.В., Ортинська М.З., Чоловський П.М. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 140 с., ілюстр. [21 – 33].*

2. *Бермес І. Звучить хорова музика // Музика. – № 1 (360). – С. 8.*

3. *Бурбан М. Українські хори і диригенти. – Дрогобич: Посвіт, 2006. – 640 с.*

4. *Бурбан М. Хорове виконавство Львівщини. – Дрогобич – Львів, 1999. – 280 с.*

5. *Дацюк С. Співає “Gaudeamus”. Збірник хорових творів // Дрогобич: “Коло”. – 2001. – 92 с.*

6. *Дацюк С. Один з кращих хормейстерів Прикарпаття / Зенон Антонішак: життя і творчість нариси, спогади, дослідження. // Упорядники: Гушоватий П., Яцків О. – Дрогобич: “Коло” – 2005.*

7. *Дицьо С. Віденський тріумф студентської хорової капели “Gaudeamus” // Галицька Зоря. – 2006. – № 94.*

8. *Зимомря М. Мацьків П. Дрогобицькі хористи у Відні // Галицька Зоря. – 2005. – №5 (1950).*

9. *Пиц Б. Хоровий рух Дрогобиччини у другій половині ХХ ст. Навчальний посібник / Хор “Боян Дрогобицький” Історія і сучасність // Упорядники: Гушоватий П., Бермес І., Пиц Б., Михаць М.*

10. *Радченко О. WESTERWEITERUNG, або і знову Відень... // Дрогобич: Поступ. – 2004. – № 52 (82). – С. 8.*

11. *Хор “Боян Дрогобицький” Історія і сучасність // Упорядники: Гушоватий П., Бермес І., Пиц Б., Михаць М., Дрогобич: Посвіт, 2008. – 192 с.*

Стаття надійшла до редакції 23.09.2011

